

**ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД
«УКРАЇНСЬКИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД»**

***Звіт про прибутки та збитки та інші сукупний дохід за рік,
який закінчився 31 грудня 2018 року***

в тис.грн.

	Примітки	Рік, що закінчився 31 грудня	
		2018	2017
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Інші операційні доходи в т.ч.	6.1	6 793	5 631
<i>Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	6.1.1	4 491	5 631
Адміністративні витрати	6.2	(3 309)	(1 760)
Інші операційні витрати в т.ч.	6.3	(5 789)	(6 797)
<i>Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	6.3.1	(5 615)	(6 797)
Інші фінансові доходи	6.4	2 305	2 926
Інші доходи	6.5	26 729	10 417
Інші витрати	6.6	(26 729)	(10 417)
Прибуток (збиток) за рік		-	-

Звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2018 року

в тис.грн.

	Примітки	31 грудня	
		2018	2017
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Активи	6.7		
<i>Непоточні активи</i>			
Земельні ділянки	6.7.1	3 965	21 521
<i>в т.ч. земельні ділянки призначені для продажу</i>			18 244
Корпоративні права	6.7.2	540	600
		4 505	22 121
<i>Поточні активи</i>			
Дебіторська заборгованість	6.7.3	16 805	107
Права вимоги	6.7.4	1 078	1 078
Фінансові інвестиції	6.7.5	8 721	7 339
Грошові кошти	6.7.6	9 438	9 019
		36 042	17 543
<i>Усього активи</i>		40 547	39 664
Власний капітал та зобов'язання			
<i>Поточні зобов'язання</i>			
Поточна кредиторська заборгованість	6.8	177	160
Інші поточні зобов'язання	6.9		9
<i>Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду</i>	6.10	40 370	39 495
<i>Разом власний капітал та зобов'язання</i>		40 547	39 664

Звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року

в тис.грн.

	Примітки	Рік, що закінчився 31 грудня	
		2018	2017
1	2	3	4
I. Операційна діяльність			
Надходження авансів від покупців		-	-
Надходження від повернення авансів		-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на рахунках		707	1 133
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)		1 010	-
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)		(2 526)	(1 667)
Зобов'язань з податків і зборів		(768)	(30)
Витрачання на оплату повернення авансів		-	(100)
Інші витрачання		(20)	-
<i>Чистий рух коштів від операційної діяльності</i>		<i>(1 597)</i>	<i>(664)</i>
II. Інвестиційна діяльність			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій		6 554	8 217
Надходження від реалізації: необоротних активів		4 640	2 200
Надходження від отриманих: відсотків дивідендів		223	-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій		(8 226)	(8 226)
необоротних активів		-	(601)
Інші платежі		-	-
<i>Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності</i>		<i>4 534</i>	<i>3 394</i>
III. Фінансова діяльність			
Інші надходження		1 594	4 213
Інші платежі		(4 112)	(3 872)
<i>Чистий рух коштів від фінансової діяльності</i>		<i>(2 518)</i>	<i>341</i>
Чистий рух грошових коштів за звітний період		419	3 071
Залишок коштів на початок року	6.7.6	9 019	5 948
Залишок коштів на кінець року	6.7.6	9 438	9 019

Звіт про зміни в капіталі за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року

Зміни в капіталі	Статутний капітал	Резервний капітал	Нерозподілені прибутки	Всього власний капітал
1	2	3	4	5
Залишок на 31 грудня 2016 року	-	-	-	-
Використання прибутку	-	-	-	-
Усього сукупний прибуток за рік	-	-	-	-
Залишок на 31 грудня 2017 року	-	-	-	-
Використання прибутку	-	-	-	-
Усього сукупний прибуток за рік	-	-	-	-
Залишок на 31 грудня 2018 року	-	-	-	-

Генеральний директор

Захараш Т.І

Головний бухгалтер

Гончар М.П.

ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД «УКРАЇНСЬКИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД»

Примітки до річної фінансової звітності за МСФЗ за рік,
що закінчився 31 грудня 2018 року

1. Інформація про пенсійний фонд та програми пенсійного забезпечення

1.1. Інформація про НПФ

Найменування Фонду:

українською мовою повне: ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД «УКРАЇНСЬКИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД»;

українською мовою скорочене: ВНПФ «Український пенсійний фонд»;

англійською мовою повне: ONPF «The Ukrainian Pension Fund»;

Юридичний статус ВНПФ «Український пенсійний фонд»:

Відкритий недержавний пенсійний фонд «Український пенсійний фонд» (далі – Фонд або НПФ) є юридичною особою з моменту його державної реєстрації.

Мав статус неприбуткової установи (внесений до Реєстру неприбуткових організацій 21.11.2007 року, рішення № 184/15-02), виключений з реєстру неприбуткових установ рішенням № 1726584600631 від 10.07.2017 року та дата скасування ознаки неприбутковості 01.07.2017р.

Код ЄДРПОУ 35532454.

Вид Фонду – відкритий, тобто це недержавний пенсійний фонд, засновниками якого можуть бути будь-які юридичні особи (крім тих, діяльність яких фінансується за рахунок державного бюджету України чи місцевих бюджетів). Учасниками цього виду фонду можуть бути будь-які фізичні особи незалежно від місця та характеру їх роботи.

Фонд має самостійний баланс, рахунки у зберігача, печатку, штампи та бланки зі своїм найменуванням.

Свідоцтво про реєстрацію фінансової установи ПФ № 101 від 10.12.2007 р.

Фонд включено до Державного реєстру фінансових установ 06.12.2007 року, реєстраційний номер 12102110.

Засновники Фонду

Засновником ВНПФ «Український пенсійний фонд» є Товариство з обмеженою відповідальністю «Фідеміус».

Мета діяльності ВНПФ «Український пенсійний фонд»

ВНПФ «Український пенсійний фонд» створений для провадження діяльності з недержавного пенсійного забезпечення шляхом накопичення пенсійних внесків на користь учасників Фонду з подальшим управлінням пенсійними активами, а також здійснення пенсійних виплат учасникам ВНПФ «Український пенсійний фонд» у визначеному Законом України «Про недержавне пенсійне забезпечення» порядку.

Предмет діяльності ВНПФ «Український пенсійний фонд»

Предметом діяльності ВНПФ «Український пенсійний фонд» є сукупність організаційних, юридичних та інших передбачених чинним законодавством України дій, спрямованих на здійснення недержавного пенсійного забезпечення учасників Фонду з метою отримання ними додаткових до загальнообов'язкового державного пенсійного страхування пенсійних виплат.

Органи управління ВНПФ «Український пенсійний фонд»

Органами управління ВНПФ «Український пенсійний фонд» є загальні збори засновників та Рада фонду. Створення інших органів управління Фонду заборонено.

Рада фонду є єдиним регулярно діючим органом управління ВНПФ «Український пенсійний фонд», що здійснює контроль за поточною діяльністю Фонду та вирішує основні питання його роботи. Засідання Ради Фонду проводяться періодично (не рідше ніж раз на квартал).

Адміністратор, компанія з управління активами, зберігач Фонду

Адміністрування Фонду виконує Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами та адміністрування пенсійних фондів «Українські фонди» (далі – Адміністратор) відповідно до договору на адміністрування № А-1 від 19.12.2007 року. Адміністратор діє на підставі таких ліцензій:

ліцензія серії АБ № 115994, видана Нацкомфінпослуг 29.12.2008 року, строк її дії – безстрокова. Провадження діяльності з адміністрування недержавних пенсійних фондів;

Місцезнаходження Адміністратора: 03151, м. Київ, вул. Ушинського, буд. 40.

Управління активами Фонду виконує Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія з управління активами та адміністрування пенсійних фондів «Українські фонди» (далі – КУА) відповідно до договору на управління активами № У-1 від 19.12.2007 року. КУА діє на підставі таких ліцензій:

ліцензія серії АГ № 580049, видана НКЦПФР 23.12.2011 року, строк її дії – безстрокова. Професійна діяльність на фондовому ринку – діяльність з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами).

Місцезнаходження КУА: 03151, м. Київ, вул. Ушинського, буд. 40.

Зберігачем ВВПФ «Український пенсійний фонд» є Публічне акціонерне товариство «АКЦІОНЕРНИЙ БАНК «УКРГАЗБАНК» (далі – Зберігач), який надає Фонду відповідні послуги згідно з договором № 3/2015 від 25.08.2015 року.

Зберігач діє на підставі ліцензії серії АЕ № 263238, виданої ДКЦПФР 28.08.2013 року.

Місцезнаходження Зберігача: 03087, м. Київ, вул. Єреванська, буд.1.

Опис програмного забезпечення для персоніфікованого обліку учасників Фонду.

Ведення персоніфікованого обліку учасників Фонду здійснюється Адміністратором за допомогою ліцензійного програмного забезпечення «АТЛАС СПО», а саме:

- облік пенсійних внесків;
- розподіл пенсійного внеску, який сплачується на користь учасників, за індивідуальними пенсійними рахунками таких учасників;
- обчислення суми пенсійних коштів, що належить кожному учаснику Фонду шляхом множення кількості одиниць пенсійних активів фонду, облікованих на індивідуальному пенсійному рахунку учасника Фонду, на чисту вартість одиниці пенсійних активів фонду;
- облік на індивідуальних пенсійних рахунках учасників Фонду загальної кількості одиниць пенсійних активів фонду, що належить кожному учаснику Фонду;
- збирання, оброблення та зберігання інформації щодо кожного учасника Фонду, вкладників фонду, які здійснюють внески на користь учасників Фонду та ін.

Вкладники та учасники Фонду

Учасниками ВВПФ «Український пенсійний фонд» є фізичні особи, на користь яких сплачуються пенсійні внески до Фонду і які мають право на отримання пенсійних виплат або отримують такі виплати на умовах і в порядку, визначених пенсійним контрактом та договором про виплату пенсії на визначений строк.

Кількість учасників на 31.12.18 р. становить 429 (чол).

Вкладниками ВВПФ «Український пенсійний фонд» є юридичні та фізичні особи, які здійснюють пенсійні внески до Фонду на користь учасників.

Умови припинення пенсійної програми

Програма може бути припинена, якщо ліквідовані всі засновники або не залишилося жодного учасника.

Порядок укладення пенсійних контрактів з ВВПФ «Український пенсійний фонд».

Пенсійний контракт є договором між ВВПФ «Український пенсійний фонд» та його вкладником, який укладається від імені Фонду його Адміністратором та згідно з яким здійснюється недержавне пенсійне забезпечення учасника ВВПФ «Український пенсійний фонд» за рахунок пенсійних внесків такого вкладника.

Пенсійні схеми, порядок внесення змін до них та їх скасування

Умови та порядок недержавного пенсійного забезпечення, що здійснюється Фондом, визначаються пенсійними схемами, які розробляються з дотриманням вимог Закону, інших нормативно-правових актів з питань недержавного пенсійного забезпечення та Статуту.

Фондом зареєстровано наступні пенсійні схеми: Пенсійна схема №1 «Вкладник-юридична особа», Пенсійна схема № 2 «Вкладник-фізична особа на свою користь», Пенсійна схема № 3 «Вкладник-фізична особа на користь іншої фізичної особи».

Фонд використовує програму пенсійного забезпечення з визначеним внеском, згідно з якою суми, що підлягають виплаті у вигляді пенсійного забезпечення, визначаються відповідно до внесків, сплачених до фонду, і отриманого від них інвестиційного доходу.

Сума пенсійних коштів, що належить кожному учаснику Фонду, визначається множенням кількості одиниць пенсійних активів ВНПФ «Український пенсійний фонд», облікованих на індивідуальному пенсійному рахунку його учасника, на чисту вартість одиниці пенсійних активів Фонду та відображається на індивідуальному пенсійному рахунку учасника НПФ. Сума пенсійних коштів усіх учасників пенсійного Фонду дорівнює чистій вартості активів останнього. Чиста вартість активів Фонду, кількість одиниць його пенсійних активів та чиста вартість одиниці пенсійних активів Фонду визначаються кожного робочого дня.

Пенсійні внески до Фонду

Пенсійні внески – грошові кошти, сплачені вкладником до Фонду в розмірі та порядку, установленому пенсійним контрактом, укладеним з Фондом згідно з умовами обраної пенсійної схеми. Максимальний розмір пенсійних внесків не обмежується. Пенсійні внески сплачуються лише в національній валюті України, а у випадках, передбачених законодавством України, в іноземній валюті за офіційним обмінним курсом Національного банку України, що діяв на момент сплати, шляхом безготівкових розрахунків. Юридичні особи сплачують пенсійні внески лише в безготівковій формі.

Пенсійні внески сплачуються перерахуванням відповідних грошових сум на поточні рахунки Фонду у його Зберігача. Розмір та порядок сплати пенсійних внесків встановлюється пенсійним контрактом відповідно до обраної пенсійної схеми.

Пенсійні активи Фонду

Пенсійні активи – активи Фонду, сформовані виключно внаслідок пов'язаної з провадженням ним діяльності з недержавного пенсійного забезпечення.

Пенсійні активи ВНПФ «Український пенсійний фонд» складаються із:

- 1) активів у грошових коштах;
- 2) активів у цінних паперах;
- 3) інших активів згідно із законодавством.

Інвестиційна діяльність з активами Фонду здійснюється відповідно до його Інвестиційної декларації та вимог Закону.

Інвестиційна декларація

Інвестиційна декларація є документом, який визначає інвестиційну політику ВНПФ «Український пенсійний фонд». В Інвестиційній декларації відображаються основні напрями інвестування активів Фонду та обмеження інвестиційної діяльності з пенсійними активами, встановлені у межах загальних вимог та обмежень інвестиційної діяльності, визначених Законом. Інвестиційна декларація ВНПФ «Український пенсійний фонд» та зміни до неї розробляються і затверджуються Радою Фонду.

Використання пенсійних активів Фонду

Пенсійні активи, що накопичуються у Фонді, використовуються для цілей його інвестиційної діяльності, виконання зобов'язань Фондом перед його учасниками та оплати витрат, пов'язаних зі здійсненням недержавного пенсійного забезпечення з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

Основні показники діяльності Фонду

- Чисті активи Фонду на 31.12.2018 року – 40 370 тис. грн.
- Загальна сума надходжень пенсійних внесків до Фонду за 2018 рік становить 1 594 тис. грн, у тому числі сума переведення пенсійних коштів з інших недержавних пенсійних фондів 1 455 тис. грн.
- Переоцінка довгострокових зобов'язань Фонду в 2018 році, становить 3 393 тис. грн.
- За звітний 2018 рік здійснено пенсійних виплат на загальну суму 4 112 тис. грн.
- Приріст чистих активів Фонду за 2018 рік – 875 тис. грн.

2. Основи підготовки, затвердження і подання фінансової звітності.

2.1. Достовірне подання та відповідність МСФЗ

Фінансова звітність Фонду є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірно подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків Фонду для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Концептуальною основою фінансової звітності Фонду за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), в редакції чинній на 1 січня 2018 року, що офіційно оприлюдненні на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Підготовлена Фондом фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам МСФЗ з врахуванням змін, внесених РМСБО станом на дату звітності, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

При формуванні фінансової звітності Фонд керувався також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не протирічать вимогам МСФЗ.

2.2. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення.

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є національна валюта України - гривня. Фінансова звітність складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч, тому відхилення при заокругленні можливе в межах однієї тисячі.

2.3. Припущення про безперервність діяльності

Фінансова звітність Фонду підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, що означає, що Фонд буде продовжувати свою діяльність як діюче підприємство впродовж найближчих 12 місяців, та передбачає реалізацію активів та погашення зобов'язань у ході звичайної діяльності.

Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Фонд не міг продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

2.4. Рішення про затвердження фінансової звітності

Фінансова звітність Фонду, яка підлягає оприлюдненню, затверджена рішенням Ради Фонду, яке оформлено протоколом №72 від 23 січня 2019 р. Ні учасники Фонду, ні інші особи не мають права вносити зміни до цієї фінансової звітності після її затвердження до випуску.

2.5. Звітний період фінансової звітності

Звітним періодом, за який формується фінансова звітність, вважається календарний рік, тобто період з 01 січня по 31 грудня 2018 року.

2.6. Нові і переглянуті МСФЗ та інтерпретації

За винятком прийнятих нових стандартів і роз'яснень, що набули чинності на 1 січня 2018 р., облікова політика, прийнята при складанні цієї фінансової звітності, відповідає політиці, що застосовувалась при складанні річної фінансової звітності Фонду за рік, що закінчився 31 грудня 2017 р. Фонд не застосовує достроково будь-які інші стандарти, роз'яснення або поправки, які є випущеними, але ще не набули чинності.

Хоча Фонд вперше застосував ці нові стандарти і поправки в 2018 році, вони не мають істотного впливу на річну фінансову звітність Фонду.

2.6.1. Перше застосування МСФЗ та інтерпретацій

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» замінює МСФО (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання і оцінка» і діє відносно річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 р. або після цієї дати. МСФЗ (IFRS) 9 об'єднує разом три аспекти обліку фінансових інструментів: класифікація і оцінка, знецінення і облік хеджування.

Для періодів, що розпочинаються з 1 січня 2018 р., Фонд змінив облікову політику відносно класифікації і оцінки фінансових активів і зобов'язань відповідно до основних принципів стандарту.

Класифікація залежить від двох критеріїв: бізнес-моделі, використовуваний Групою для управління фінансовими активами; і того, чи являються передбачені договором грошові потоки по фінансових інструментах "виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків на непогашену частину основної суми боргу.

МСФО (IFRS) 15 «Виручка за договорам з покупцями»

МСФЗ (IFRS) 15 замінює МСФЗ (IAS) 11 "Договори на будівництво", МСФЗ (IAS) 18 "Виручка" і відповідні роз'яснення і застосовується відносно усіх статей виручки, що виникає у зв'язку з договорами з покупцями, крім випадків, коли договори відносяться до сфери застосування інших стандартів. Згідно МСФЗ (IFRS) 15 виручка признається в сумі, що відображає відшкодування, право на яке підприємство очікує отримати в обмін на передачу товарів або послуг покупцеві. Стандарт вимагає, щоб підприємства застосовували судження і враховували усі доречні факти і обставини при застосуванні кожного етапу моделі відносно договорів з покупцями. Стандарт також містить вимоги до обліку додаткових витрат на укладення договору і витрат, безпосередньо пов'язаних з виконанням договору.

Відповідно до перехідних положень МСФЗ (IFRS) 15 Фонд використовує повний ретроспективний метод застосування. Будь-яких істотних змін у зв'язку із застосуванням МСФЗ (IFRS) 15 не було.

Роз'яснення КРМФЗ (IFRIC) 22 «Операції в іноземній валюті та попередня оплата»

У роз'ясненні пояснюється, що датою операції для цілей визначення обмінного курсу, який повинен використовуватися при первинному визнанні відповідного активу, витрати або доходу (чи його частини) при припиненні визнання немонетарного активу або немонетарного зобов'язання, що виникають в результаті здійснення або отримання попередньої оплати, являється дата, на яку організація спочатку визнає немонетарний актив або немонетарний зобов'язання, виниклий в результаті здійснення або отримання попередньої оплати. У разі декількох операцій здійснення або отримання попередньої оплати організація повинна визначати дату операції для кожної виплати або отримання попередньої оплати. Це роз'яснення не здійснює впливу на річну фінансову звітність Фонду.

Поправки до МСФЗ (IAS) 40 «Переведення інвестиційної нерухомості з категорії в категорію»

Поправки роз'яснюють коли організація повинна переводити об'єкти нерухомості, включаючи нерухомість, що знаходиться в процесі будівництва або розвитку, в категорію або з категорії інвестиційної нерухомості. У поправках вказано, що зміна характеру використання відбувається тоді, коли об'єкт нерухомості починає або перестає відповідати визначенню інвестиційної нерухомості і існують свідчення зміни характеру його використання. Зміна намірів керівництва відносно використання об'єкту нерухомості саме по собі не свідчить про зміну характеру його використання. Ці поправки не здійснюють впливу на річну фінансову звітність Фонду.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 2 «Класифікація й оцінка операцій по виплатам на основі акцій»

Рада з МСФО випустила поправки до МСФЗ (IFRS) 2 "Виплати на основі акцій", в яких розглядаються три основні аспекти : вплив умов переходу прав на оцінку операцій по виплатах на основі акцій з розрахунками грошовими коштами; класифікація операцій за виплатами на основі акцій з умовою розрахунків на нетто-основі для зобов'язань по податку, що утримується у джерела; облік зміни умов операції по виплатах на основі акцій, в результаті якого операція перестає класифікуватися як операція з розрахунками грошовими коштами і починає класифікуватися як операція з розрахунками пайовими інструментами. При прийнятті поправок організації не зобов'язані перераховувати інформацію за попередні періоди, проте допускається ретроспективне застосування за умови застосування поправок відносно усіх трьох аспектів і дотримання інших критеріїв. Поправки набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 р. або після цієї дати. Ці поправки не вплинули на річну фінансову звітність Фонду.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 4 «Застосування МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» разом з МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування»

Ці поправки усувають проблеми, що виникають у зв'язку із застосуванням нового стандарту по фінансових інструментах, МСФЗ (IFRS) 9, до впровадження МСФО (IFRS) 17 "Договорів страхування", який замінює собою МСФО (IFRS) 4. Поправки передбачають дві можливості для організацій, що випускають договори страхування : тимчасове звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9 і метод накладення. Ці поправки не застосовані до Фонду.

Поправки к МСФЗ (IAS) 28 «Інвестиції в асоційовані організації та спільні підприємства» – роз'яснення того, що рішення оцінювати об'єкти інвестицій за справедливою вартістю через прибуток або збиток повинне прийматися окремо для кожної інвестиції.

В поправках роз'яснюється, що організація, яка спеціалізується на венчурних інвестиціях, або інша аналогічна організація приймає рішення оцінювати інвестицію в асоційовані організації і спільні підприємства за справедливою вартістю через прибуток або збиток, окремо для кожен такий інвестиція при її первинному визнанні. Якщо організація, що не є сама по собі інвестиційною організацією, має долю участі в асоційованому або спільному підприємстві, які є інвестиційними організаціями, то при застосуванні методу участі в капіталі така організація може прийняти рішення зберегти оцінку за справедливою вартістю, застосовану її асоційованою організацією або спільним підприємством, що є інвестиційною організацією, до своїх власних паїв участі в дочірній організації. Таке рішення приймається окремо для кожної асоційованої організації або спільного підприємства, що є інвестиційними організаціями, на пізнішу з наступних дат:

(а) дату первинного визнання асоційованої організації або спільного підприємства, що є інвестиційними організаціями;

(б) дату, на яку асоційована організація або спільне підприємство стають інвестиційними організаціями; і

(в) дату, на яку асоційована організація або спільне підприємство, що є інвестиційними організаціями, вперше стають материнськими організаціями.

Ці поправки не здійснюють впливу на річну фінансову звітність Фонду.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» – виключення ряду короткострокових звільнень для організацій, які вперше застосовують МСФЗ.

Короткострокові звільнення, передбачені пунктами Е3 - Е7 МСФЗ (IFRS) 1, були виключені, оскільки вони виконали своє призначення.

Ці поправки не здійснюють впливу на річну фінансову звітність Фонду.

2.6.2. Стандарти, які були випущені, але ще не вступили в силу

Опублікований ряд нових стандартів, змін до стандартів і інтерпретацій, які є обов'язковими для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 р. або після цієї дати, і які Фонд не прийняв достроково.

Нижче наводяться стандарти та роз'яснення, які були випущені, але ще не набули чинності на дату випуску фінансової звітності Фонду. Керівництво Фонду планує застосувати всі вищевказані стандарти у фінансовій звітності за відповідні періоди.

Нові стандарти або тлумачення та поправки до них	Дата набуття чинності ¹ – для річних періодів, які починаються на або після
МСФЗ 16 «Оренда»	1 січня 2019 року ¹
МСФЗ 17 «Страхові контракти»	1 січня 2021 року
КТ МСФЗ 23 «Невизначеність стосовно порядку стягнення податків на прибуток»	1 січня 2019 року
Поправки до МСФЗ 9 – Характеристики передоплати із негативною компенсацією	1 січня 2019 року
Поправки до МСБО 28 – Довгострокові частки в асоційованих та спільних підприємствах	1 січня 2019 року
Поправки до МСФЗ – Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2015-2017 років	1 січня 2019 року
Поправки до МСФЗ 10 і МСБО 28 – Продаж або внесення активів між інвестором та його асоційованим чи спільним підприємством	Дату набуття чинності має визначити РМСБО ²

¹ Дострокове прийняття до застосування дозволене для всіх нових стандартів і тлумачень або поправок до стандартів. МСФЗ 16 можна прийняти до застосування достроково, якщо також застосовується МСФЗ 15 «Виручка за договорами з клієнтами».

² Поправки первісно були випущені у вересні 2014 року із датою набуття чинності із 1 січня 2016 року. У грудні 2015 року РМСБО перенесла дату набуття чинності поправок на невизначений період до тих пір, поки не буде завершений проект дослідження щодо застосування методу участі в капіталі.

МСФО (IFRS) 16 "Оренда" МСФЗ (IFRS) 16 був випущений в січні 2016 року і замінює собою МСФЗ (IAS) 17 "Оренда", Роз'яснення КРМФЗ (IFRIC) 4 "Визначення наявності в угоді ознак оренди", Роз'яснення ПКР (SIC) 15 "Операційна оренда - стимули" і Роз'яснення ПКР (SIC) 27 "Визначення суті операцій, що мають юридичну форму оренди". МСФЗ (IFRS) 16 встановлює принципи визнання, оцінки, представлення і розкриття інформації про оренду і вимагає, щоб орендарі відбивали усі договори оренди з використанням єдиної моделі обліку у балансі, аналогічно порядку обліку, передбаченому в МСФЗ (IAS) 17 для фінансової оренди. Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів - відносно оренди активів з низькою вартістю (наприклад, персональних комп'ютерів) і короткострокової оренди (тобто оренда з терміном не більше 12 місяців).

На дату початку оренди орендар визнаватиме зобов'язання відносно орендних платежів (тобто зобов'язання по оренді), а також актив, що представляє право користування базовим активом впродовж терміну оренди (тобто актив у формі права користування). Орендарі будуть зобов'язані визнавати процентну витрату за зобов'язанням по оренді окремо від витрат по амортизації активу у формі права користування. Орендарі також повинні будуть переоцінювати зобов'язання по оренді при настанні певної події (наприклад, зміні термінів оренди, зміні майбутніх орендних платежів в результаті зміни індексу або ставки, використовуваних для визначення таких платежів). У більшості випадків орендар враховуватиме суми переоцінки зобов'язання по оренді в якості коригування активу у формі права користування.

Порядок обліку для орендодавця відповідно до МСФЗ (IFRS) 16 практично не змінюється в порівнянні з вимогами МСФЗ (IAS) 17, що діють зараз. Орендодавці продовжуватимуть класифікувати оренду, використовуючи ті ж принципи класифікації, що і в МСФЗ (IAS) 17, виділяючи при цьому два види оренди : операційну і фінансову. Окрім цього, МСФО (IFRS) 16 вимагає від орендодавців і орендарів розкриття більшого об'єму інформації в порівнянні з МСФЗ (IAS) 17. МСФЗ (IFRS) 16 набуває чинності відносно річних періодів, що починаються 1 січня 2019 р. або після цієї дати. Допускається дострокове застосування, але не раніше дати застосування організацією МСФО (IFRS) 15. Орендар має право застосовувати цей стандарт з використанням ретроспективного підходу або модифікованого ретроспективного підходу. перехідні положення стандарту передбачають певні звільнення.

Вплив застосування даних стандартів на фінансову звітність за майбутні періоди в даний час оцінюються управлінським персоналом Фонду.

Нових стандартів, інтерпретацій і змін до стандартів, що набули чинності, на дату останньої річної фінансової звітності випущено не було, за винятком поправок до Концептуальних основ підготовки і складання фінансової звітності (випущені 29 березня 2018 р. і набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 р. або після цієї дати).

3. Суттєві положення облікової політики

3.1. Основа оцінки, застосована при складанні фінансової звітності

Ця фінансова звітність підготовлена на основі історичної собівартості та справедливої вартості фінансових інструментів відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», а також інвестиційної нерухомості, яка відображається за справедливою вартістю відповідно до МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість». Щодо ринкових цінних паперів, тобто тих, операції з якими відбуваються з достатньою частотою та в достатньому обсязі, щоб надавати інформацію про ціноутворення на безперервній основі, то справедливою вартістю є ринкова ціна. Щодо цінних паперів, для яких активний ринок відсутній, справедлива вартість розраховується з використанням інших методів оцінки фінансових інструментів, дозволених МСФЗ 13 «Оцінки за справедливою вартістю».

Такі методи оцінки включають використання біржових котирувань на неактивних ринках або даних про поточну ринкову вартість іншого аналогічного за характером інструменту, аналіз дисконтованих грошових потоків або інші моделі визначення справедливої вартості. Передбачувана справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань визначається з використанням наявної інформації про ринок і відповідних методів оцінки.

Ринкова вартість належних Фонду цінних паперів, що обертаються більш як на одному організаторі торгівлі, для розрахунку вартості активів оцінюється на дату розрахунку вартості активів за біржовим курсом на основному (найсприятливішому) ринку.

Стосовно інвестицій, щодо яких оцінити справедливу вартість неможливо, у кожному випадку розкриваються причини, з яких не використовується справедлива вартість. Ті цінні папери, які мають фіксовану вартість погашення та були придбані для виконання зобов'язань згідно з програмою пенсійного забезпечення або певних її частин, відображаються за сумами, що базуються на їх остаточній вартості погашення, припускаючи існування постійної норми прибутку до строку погашення.

Стосовно інвестицій, таких як сукупне право на власність підприємства, оцінити справедливую вартість яких неможливо, у кожному випадку здійснюється розкриття причин того, чому не використовується справедлива вартість.

3.2. Суттєві облікові політики

Облікові політики - конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. МСФЗ наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречну та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не слід застосовувати, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Якщо приймається рішення про дострокове застосування нововведеного МСФЗ (за умови, що МСФЗ дозволяє дострокове застосування), Рада НПФ вносить доповнення до облікових політик, і вони застосовуються для складання фінансової звітності. Прийнята облікова політика Фонду застосовується послідовно для аналогічних операцій, інших подій та умов, якщо тільки конкретний МСФЗ спеціально не вимагатиме або не дозволитиме розподіл статей за категоріями, для яких можуть застосовуватися різні облікові політики.

Облікова політика Фонду розроблена та затверджена Радою Фонду відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ, зокрема, МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

Фінансова звітність ВВПФ «Український пенсійний фонд» за МСФЗ складається і подається Адміністратором Фонду згідно з ч. 6 ст. 21 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» Раді ВВПФ «Український пенсійний фонд».

Перелік та назви форм фінансової звітності ВВПФ «Український пенсійний фонд» відповідають встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Аналіз витрат, визнаних у прибутку або збитку, здійснюється з використанням класифікації, заснованої на функції витрат у Примітках розкривається структура витрат за характером.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у фінансовій звітності здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів. Інформація про основні види валових грошових надходжень та валових грошових виплат формується на підставі облікових записів Фонду.

3.3. Інформація про зміни в облікових політиках

Фонд обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

З 1 січня 2018 року Фонд застосовує МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами». Фонд отримує основний дохід від переоцінки власних активів. Отже, застосування МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» на відображення результатів діяльності не мало суттєвого впливу.

З 1 січня 2018 року МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» має нову редакцію, яка серед іншого передбачає зміну підходів до зменшення корисності фінансових інструментів. Враховуючи класифікацію та методи оцінки фінансових активів, що використовується Фондом, розрахунок очікуваних кредитних збитків не застосовується до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю.

3.4. Пенсійні активи, зобов'язання

Визнання та оцінка фінансових інструментів

Фонд визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у балансі відповідно до МСФЗ, коли і тільки коли він стає стороною контрактних положень щодо фінансового інструмента. Операції з придбання або продажу фінансових інструментів визнаються із застосуванням обліку за датою розрахунку.

За строком виконання фінансові активи та фінансові зобов'язання поділяються на поточні (зі строком виконання зобов'язань до 12 місяців) та довгострокові (зі строком виконання зобов'язань більше 12 місяців).

Фонд класифікує фінансові активи як такі, що оцінюються у подальшому за справедливою вартістю на основі обох таких чинників:

- а) моделі бізнесу суб'єкта господарювання для управління фінансовими активами; та
- б) характеристик контрактних грошових потоків фінансового активу.

Фонд визнає такі категорії фінансових активів:

- фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Фонд визнає такі категорії фінансових зобов'язань:

- фінансові зобов'язання, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Під час первісного визнання фінансового активу або фінансового зобов'язання Фонд оцінює їх за їхньою справедливою вартістю .

При припиненні визнання фінансового активу повністю різниця між:

а) балансовою вартістю (оціненою на дату припинення визнання) та

б) отриманою компенсацією (включаючи будь-який новий отриманий актив мінус будь-яке нове взятє зобов'язання) визнають у прибутку або збитку.

Фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку

До фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, відносяться грошові кошти та їх еквіваленти, депозити, земельні ділянки, акції, ОВДП та паї (частки) господарських товариств, дебіторську заборгованість та права вимоги.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти складаються з коштів на поточних рахунках та депозитах.

Еквіваленти грошових коштів – це короткострокові, високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція визначається зазвичай як еквівалент грошових коштів тільки в разі короткого строку погашення, наприклад, упродовж не більше ніж три місяці з дати придбання.

Грошові кошти можуть утримуватися, а операції з ними проводяться в національній валюті та в іноземній валюті.

Іноземна валюта – це валюта інша, ніж функціональна валюта, яка визначена вище.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів в іноземній валюті здійснюється у функціональній валюті за офіційними курсами Національного банку України (НБУ).

У разі призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації або прийняття НБУ рішення про ліквідацію банківської установи та відсутності ймовірності повернення грошових коштів, визнання їх як активу припиняється і відображається у складі збитків звітного періоду.

Операції з іноземною валютою

Операції в іноземній валюті обліковуються в українських гривнях за офіційним курсом обміну Національного банку України на дату проведення операцій.

Монетарні активи та зобов'язання, виражені в іноземних валютах, перераховуються в гривню за відповідними курсами обміну НБУ на дату балансу. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною собівартістю в іноземній валюті, відображаються за курсом на дату операції, немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, відображаються за курсом на дату визначення справедливої вартості. Курсові різниці, що виникли при перерахунку за монетарними статтями, визнаються в прибутку або збитку в тому періоді, у якому вони виникають.

Фонд використовував обмінні курси на дату балансу:

	31.12.2018	31.12.2017
Гривня/1 долар США	27,6883	28,0672

Депозити

Депозит (вклад) – це грошові кошти в готівковій або безготівковій формі у валюті України, які банк прийняв від вкладника або які надійшли для вкладника на договірних засадах на визначений строк зберігання чи без зазначення такого строку (під відсоток або дохід в іншій формі) і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства України та умов договору.

Депозит визнається у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли НПФ стає стороною контрактних положень щодо цього інструменту.

Первісна оцінка депозиту здійснюється за його справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює його номінальній вартості. Витрати за операцією, навіть якщо вони прямо відносяться до укладання договору про депозит, не включаються до первісної оцінки депозиту, а визнаються витратами періоду.

У разі зміни справедливої вартості депозитів, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

Депозити в іноземній валюті обліковуються в українських гривнях за офіційним курсом обміну Національного банку України на кожний день.

Курсові різниці, що виникли при перерахунку, визнаються в прибутку або збитку в тому періоді, у якому вони виникають.

Фонд використовував обмінні курси на дату балансу:

	31.12.2018	31.12.2017
Гривня/1 долар США	27,6883	28,0672

Подальша оцінка депозитів у разі призначення НБУ в банківській установі тимчасової адміністрації або ухвалення НБУ рішення про ліквідацію банківської установи здійснюється в сумі очікуваних надходжень грошових коштів з урахуванням ймовірності та строку їх повернення.

За відсутності ймовірності повернення депозитів визнання їх як активу припиняється і відображається у складі збитків звітного періоду.

Боргові цінні папери

Відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» до складу активів пенсійного фонду в боргових цінних паперах можуть належати облигації, іпотечні облигації та ощадні (депозитні) сертифікати.

Облігація – це цінний папір, що посвідчує внесення його першим власником грошей, визначає відносини позики між власником облигації та емітентом, підтверджує зобов'язання емітента повернути власникові облигації її номінальну вартість у передбачений проспектом емісії (для державних облигацій України – умовами їх розміщення) строк та виплатити дохід за облигацією, якщо інше не передбачено проспектом емісії (для державних облигацій України – умовами їх розміщення).

Іпотечна облигація – це іменний цінний папір, що засвідчує внесення грошових коштів її власником і підтверджує зобов'язання емітента відшкодувати йому номінальну вартість цієї облигації та грошового доходу в порядку, встановленому Законом України «Про іпотечні облигації» та проспектом емісії, а в разі невиконання емітентом зобов'язань за іпотечною облигацією надає її власнику право задовольнити свою вимогу за рахунок іпотечного покриття, яким забезпечене виконання зобов'язань емітента.

Ощадний (депозитний) сертифікат – це неемісійний цінний папір, що видається на певний строк (під відсотки, передбачені умовами його видачі) та підтверджує суму вкладу, внесеного в банк, і права вкладника (власника сертифіката) на одержання зі спливом встановленого строку суми вкладу та відсотків, встановлених сертифікатом, у банку, який його видав.

Боргові цінні папери визнаються у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли НПФ стає стороною контрактних положень щодо цих інструментів.

Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Проте, якщо існують свідчення, що ціна операції (придбання) не відповідає справедливій вартості боргових цінних паперів, які придбаваються, визнається прибуток (збиток) при первісному визнанні.

Борговий цінний папір повинен бути нескасовно призначений як такий, що оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, якщо таке призначення усуває або значно зменшує невідповідність оцінки чи визнання, яку інколи називають «неузгодженістю обліків», що інакше виникне внаслідок оцінювання активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за ними на різних підставах.

Витрати на придбання боргових цінних паперів, що оцінюються в подальшому за справедливою вартістю, не включаються до їх первісної вартості при визнанні і визнаються витратами періоду.

Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю. Ринкова вартість належних НПФ боргових цінних паперів оцінюється за офіційним біржовим курсом організатора торгів на дату оцінки. Якщо боргові цінні папери мають обіг більш як на одному організаторі торгівлі, під час розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього боргового цінного паперу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. За умови відсутності свідчень на користь протилежного положення ринок, на якому НПФ зазвичай здійснює операцію продажу активу, приймається за основний або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

Ринкова вартість боргових цінних паперів, що не мають обігу на організованому ринку або щодо яких організатори торгів не встановили біржовий курс, оцінюється на підставі інформації про котирування аналогічних боргових цінних паперів. Аналогічними вважаються цінні папери, які, як мінімум, мають такий самий кредитний рейтинг. Якщо спостерігається відхилення параметрів аналогічних боргових цінних

паперів від параметрів цінного паперу, що оцінюється, проводяться коригування, які враховують ці відмінності. У разі зміни справедливої вартості боргових цінних паперів, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

Якщо ж НПФ приймає рішення про дострокове пред'явлення ощадного (депозитного) сертифіката банку для його погашення, у результаті чого ставка відсотка знижується, слід визнавати зменшення справедливої вартості цього фінансового активу в прибутку (збитку) звітного періоду.

Справедлива вартість цінних паперів, обіг яких зупинений, дорівнює нулю.

Інструменти капіталу

Інструменти капіталу – це будь-які контракти, які засвідчують залишкову частку в активах суб'єкта господарювання після вирахування всіх його зобов'язань.

До інструментів капіталу відносяться акції та паї (частки) господарських товариств.

Акція – це іменний цінний папір, який посвідчує майнові права його власника (акціонера), що стосуються акціонерного товариства, у тому числі право на отримання частини прибутку акціонерного товариства у вигляді дивідендів та право на отримання частини майна акціонерного товариства у разі його ліквідації, право на управління акціонерним товариством, а також немайнові права, передбачені Цивільним кодексом України та законом, що регулює питання створення, діяльності та припинення акціонерних товариств, і законодавством про інститути спільного інвестування. МСФЗ 9 розглядає акції як інвестиції в інструменти капіталу.

Інструменти капіталу визнаються у Звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли НПФ стає стороною контрактних положень щодо цих інструментів.

Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Проте, якщо існують свідчення, що ціна операції (придбання) не відповідає справедливій вартості придбаних інструментів капіталу, різниця визнається як прибуток (збиток) при первісному визнанні.

Витрати на придбання інструментів капіталу визнаються витратами періоду і не включаються до первісної справедливої вартості інструментів капіталу.

Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.

Ринкова вартість належних НПФ інструментів капіталу оцінюється за офіційним біржовим курсом організатора торгів на дату оцінки. Якщо інструменти капіталу мають обіг більш як на одному організаторі торгівлі, то під час розрахунку вартості активів такі інструменти оцінюються за курсом на основному ринку для цього інструменту капіталу або, за відсутності основного ринку, на найсприятливішому ринку для нього. Якщо свідчень на користь протилежного положення немає, ринок, на якому НПФ зазвичай здійснює операцію продажу активу, приймається за основний або, за відсутності основного ринку, за найсприятливіший ринок.

Оцінка інструментів капіталу, що входять до складу активів НПФ та перебувають у біржовому списку організатора торгівлі і при цьому не мають визначеного біржового курсу на дату оцінки, здійснюється за останньою балансовою вартістю. Якщо є підстави вважати, що балансова вартість суттєво відрізняється від справедливої, НПФ визначає справедливу вартість за допомогою інших методів оцінки або залучає до оцінки незалежного оцінювача. Відхилення можуть бути зумовлені значними змінами у фінансовому стані емітента та/або змінами кон'юнктури ринків, на яких емітент провадить діяльність, а також змінами у кон'юнктурі фондового ринку.

Інструменти капіталу іноземних емітентів, що перебувають в обігу та пройшли лістинг на одній з провідних іноземних бірж, зазначеній у ст. 47 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення», оцінюються за біржовим курсом (ціною закриття біржового торгового дня), визначеним цією біржою на дату оцінки активів НПФ.

Справедлива вартість цінних паперів емітентів, обіг яких зупинено, дорівнює нулю.

Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість – нерухомість (земля чи будівля, або частина будівлі, або їх поєднання), утримувана на правах власності або згідно з угодою про фінансову оренду для отримання орендних платежів або збільшення вартості капіталу чи для досягнення обох цілей, а не для: (а) використання у виробництві чи для постачання товарів, для надання послуг чи для адміністративних цілей, або (б) продажу в звичайному ході діяльності.

Інвестиційна нерухомість визнається як актив тоді і тільки тоді, коли: (а) є ймовірність того, що НПФ отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з цією інвестиційною нерухомістю; (б) собівартість інвестиційної нерухомості можна достовірно оцінити.

Первісна оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за собівартістю. Витрати на операцію включаються до первісної вартості.

Собівартість придбаної інвестиційної нерухомості включає ціну її придбання та будь-які витрати, які безпосередньо віднесені до придбання. Безпосередньо віднесені витрати охоплюють, наприклад, гонорари за надання професійних юридичних послуг, податки, пов'язані з передачею права власності, та інші витрати на операцію.

Подальша оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості зазвичай визначається із залученням незалежного оцінювача. Періодичність перегляду справедливої вартості зумовлюється суттєвими для обліку коливаннями цін на ринку подібної нерухомості. Справедлива вартість незавершеного будівництва дорівнює вартості завершеного об'єкта за вирахуванням витрат на закінчення будівництва.

Дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість – це фінансовий актив, який є контрактним правом отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив від іншого суб'єкта господарювання.

Дебіторська заборгованість визнається у звіті про фінансовий стан тоді і лише тоді, коли НПФ стає стороною контрактних положень щодо цього інструменту.

Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки.

Дебіторська заборгованість може бути нескасовано призначена як така, що оцінюється за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, якщо таке призначення усуває або значно зменшує невідповідність оцінки чи визнання (яку інколи називають «неузгодженістю обліку»), що інакше виникне внаслідок оцінювання активів або зобов'язань чи визнання прибутків або збитків за ними на різних підставах.

Подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки.

У разі змін справедливої вартості дебіторської заборгованості, що мають місце на звітну дату, такі зміни визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

Зобов'язання

Пенсійні кошти є сумою грошових зобов'язань Фонду перед його учасниками відповідно до статті 1 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та визнаються як фінансові зобов'язання відповідно до МСФЗ № 9 «Фінансові інвестиції». За своєю суттю, і відповідно до порядку відображення у фінансовій звітності, пенсійні кошти є фінансовими зобов'язаннями, що носять довгостроковий характер.

Оцінка довгострокових зобов'язань перед учасниками Фонду здійснюється за справедливою вартістю, яка визначається відповідно до ст.51 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та дорівнює чистій вартості активів Фонду.

Показник чистої вартості активів включається до фінансової звітності недержавного пенсійного фонду у складі зобов'язань окремим розділом.

Поточні зобов'язання – це зобов'язання, які відповідають одній або декільком із нижченаведених ознак:

НПФ сподівається погасити зобов'язання або зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;

НПФ не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання упродовж щонайменше 12 місяців після звітного періоду.

Поточні зобов'язання визнаються за умови відповідності визначенню і критеріям визнання зобов'язань.

Первісна та подальша оцінка поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення.

3.5. Інші застосовані облікові політики, що є доречними для розуміння фінансової звітності

Доходи

Дохід – це збільшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення чистих активів, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників.

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та критеріям визнання. Це, власне, означає, що визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Дохід від продажу фінансових інструментів, інвестиційної нерухомості або інших активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

а) НПФ передав покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на фінансовий інструмент, інвестиційну нерухомість або інші активи;

б) за НПФ не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка зазвичай пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за про даними фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;

в) суму доходу можна достовірно оцінити;

г) ймовірно, що до НПФ надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією;

г) витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дохід, який виникає в результаті використання третіми сторонами активів Фонду, що приносять відсотки та дивіденди, визнається у прибутку або збитку, якщо: є ймовірність, що економічні вигоди, пов'язані з операцією, надходять до НПФ, або можна достовірно оцінити суму доходу.

Дохід за фінансовим активом або фінансовим зобов'язанням, що оцінюється за справедливою вартістю, визнається у прибутку або збитку.

Дохід оцінюється за справедливою вартістю компенсації, яка була отримана або підлягає отриманню. Сума доходу, яка виникає в результаті операції, як правило, визначається шляхом угоди між суб'єктом господарювання та покупцем або користувачем активу. Вона оцінюється за справедливою вартістю отриманої компенсації або компенсації, яка має бути отримана з урахуванням суми будь-якої торговельної знижки чи знижки з обсягу, що надається суб'єктом господарювання.

Коли виникає невизначеність щодо отримання суми, яку вже включено до суми доходу, не отримана сума (або сума, щодо якої перестає існувати ймовірність відшкодування), визнається як витрати, а не як коригування суми первісно визнаного доходу.

Витрати

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки за умови відповідності визначенню та одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли видатки не надають майбутніх економічних вигід або тоді та тією мірою, якою майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати визнанню як активу у звіті про фінансовий стан.

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки також у тих випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

3.6. Форма та назви фінансових звітів

Перелік та назви форм фінансової звітності відповідають вимогам, встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», та форми Приміток, що розроблені у відповідності до МСФЗ.

3.7. Методи подання інформації у фінансових звітах

Згідно МСФЗ та враховуючи НП(С)БО 1 Звіт про сукупний дохід передбачає подання витрат, визнаних у прибутку або збитку, за класифікацією, основою на методі "функції витрат" або "собівартості реалізації", згідно з яким витрати класифікують відповідно до їх функцій як частини собівартості чи, наприклад, витрат на збут або адміністративну діяльність.

Представлення грошових потоків від операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи надходжень грошових коштів чи виплат грошових коштів. Інформація про основні види грошових надходжень та грошових виплат формується на підставі облікових записів.

4. Істотні облікові судження, оцінені значення і припущення

4.1. Опис операційного середовища та економічної ситуації

ВНПФ «Український пенсійний фонд» функціонує в нестабільному середовищі, що пов'язано з економічною кризою, політичною нестабільністю та продовженням збройного конфлікту на сході України. Ситуація ускладнюється суттєвими коливаннями валютного курсу національної валюти. Стабілізація економічної ситуації в Україні значною мірою залежить від ефективності фіскальних та інших економічних заходів, що будуть вживатися Урядом України. Водночас не існує чіткого уявлення того, що саме робитиме Уряд для подолання кризи.

У зв'язку з цим неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної економічної ситуації на фінансовий стан Фонду. У результаті виникає невизначеність, яка може вплинути на майбутні операції та

можливість збереження вартості його активів. Ця фінансова звітність не включає жодних коригувань, які можуть виникнути в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі та зможуть бути оцінені.

4.2. Основні припущення, оцінки та судження

Під час підготовки фінансової звітності Фонду здійснюються оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань.

Судження щодо справедливої вартості активів

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертаються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі поточної ринкової вартості на момент закриття торгів на звітну дату. В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам, та інших факторів з врахуванням вимог МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості».

Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів

Станом на 31 грудня 2018 року переоцінка земельної ділянки здійснювалась з залученням незалежного оцінювача.

ТОВ «Інжиніринговий центр «Екскон»:

- Звіт про експертну грошову оцінку земельної ділянки загальною площею 2,667 га, кадастровий номер: 3221284000:02:002:0004, за адресом: Київська область, Броварський р-н, Княжицька с/рада. Станом на 31.12.2018р. ринкова вартість об'єкта оцінки складає, без ПДВ 3 965 000(три мільйони дев'ятсот шістьдесят п'ять тисяч гривень 00 копійок).

Управлінський персонал вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що: (а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та (б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Судження щодо очікуваних термінів утримання фінансових інструментів

Управлінський персонал застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу пенсійних активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

5. Розкриття інформації щодо використання справедливої вартості

5.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Управлінський персонал здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСФЗ 9 та МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)	Вихідні дані
Грошові кошти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їхній номінальній вартості	Ринковий	Офіційні курси НБУ

Депозити	Первісна оцінка депозиту здійснюється за його справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює його номінальній вартості. Подальша оцінка депозитів у національній валюті здійснюється за справедливою вартістю очікуваних грошових потоків	Дохідний (дисконтування грошових потоків)	Ставки за депозитами, ставки за депозитними договорами
Боргові цінні папери	Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю	Ринковий, дохідний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, котирування аналогічних боргових цінних паперів, дисконтовані потоки грошових коштів
Інструменти капіталу	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки	Ринковий, витратний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки, використовується остання балансова вартість, ціни закриття біржового торгового дня
Дебіторська заборгованість	Первісна та подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки	Дохідний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вхідні грошові потоки
Вартість активів недержавного пенсійного фонду	Первісна та подальша оцінка здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює чистій вартості активів	Ринковий, дохідний	Стаття 51 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення»
Поточні зобов'язання	Первісна та подальша оцінка поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення	Витратний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вихідні грошові потоки
Інвестиційна нерухомість	Первісна оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за собівартістю. Подальша оцінка інвестиційної нерухомості здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.	Ринковий, дохідний	Ціни на ринку нерухомості, дані оцінки професійних оцінювачів

5.2. Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень		2 рівень		3 рівень		Усього	
	(ті, що мають котирування, та спостережувані)		(ті, що не мають котирувань, але спостережувані)		(ті, що не мають котирувань і не є спостережуваними)		2018	2017
	2018	2017	2018	2017	2018	2017		
Дата оцінки	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17
Земельні ділянки	-	-	-	-	3 965	21 521	3 965	21 521

Корпоративні права	-	-	-	-	540	600	540	600
Інвестиції за справедливою вартістю	-	-	8 721	7 339	-	-	8 721	7 339
Грошові кошти	-	-	9 438	9 019	-	-	9 438	9 019
Дебіторська заборгованість	-	-	-	-	16 805	107	16 805	107
Права вимоги	-	-	-	-	1 078	1 078	1 078	1 078
Разом активи	-	-	18 159	16 358	22 388	23 306	40 547	39 664
Поточна кредиторська заборгованість	-	-	-	-	177	169	177	169
Разом зобов'язання	-	-	-	-	177	169	177	169

5.3. Рух активів, що оцінюються за справедливою вартістю з використанням вихідних даних 2-го рівня ієрархії.

Класи активів, оцінених за справедливою вартістю з використанням 2-го рівня ієрархії	Залишки станом на 31.12.2017р.	Придбання (продажі)	Залишки станом на 31.12.2018р.	Стаття (статті) у прибутку або збитку, у якій прибутки або збитки визнані
Грошові кошти	9 019	419	9 438	
Інвестиції за справедливою вартістю	7 339	1 671	8 721	-289 (витрати від зміни справедливої вартості ЦП)

5.4. Рух активів, що оцінюються за справедливою вартістю з використанням вихідних даних 3-го рівня ієрархії.

Класи активів, оцінених за справедливою вартістю з використанням 3-го рівня ієрархії	Залишки станом на 31.12.2017 р.	Придбання (продажі)	Залишки станом на 31.12.2018 р.	Стаття (статті) у прибутку або збитку, у якій прибутки або збитки визнані
Права вимоги	1 078	-	1 078	
Дебіторська заборгованість	107	16 698	16 805	
Корпоративні права	600		540	-60 (витрати від зміни справедливої вартості)
Земельні ділянки	21 521	(20 175)	3 965	+2619 (дохід від зміни справедливої вартості)
Поточна кредиторська заборгованість	169	8	177	

5.5. Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»

Справедлива вартість фінансових інструментів в порівнянні з їх балансовою вартістю.

	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
1	2	3	4	5
Фінансові активи				
Інвестиції за справедливою вартістю	8 721	7 339	8 721	7 339
Корпоративні права	540	600	540	600
Грошові кошти	9 438	9 019	9 438	9 019
Права вимоги	1 078	1 078	1 078	1 078
Дебіторська заборгованість	16 805	107	16 805	107
Земельні ділянки	3 965	21 521	3 965	21 521

Управлінський персонал вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.

6. Розкриття інформації, що підтверджує статті, подані у звітності

6.1. Інші операційні доходи в т.ч.

	2018	2017
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	4 491	5 631
Одержані штрафи	2 147	-
Курсова різниця	155	-
Всього	6 793	5 631

6.1.1. Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю

	2018	2017
від дооцінки акцій	324	-
від переоцінки чистої вартості активів недержавного пенсійного фонду	626	-
від дооцінки облігацій внутрішньої державної позики	922	917
від дооцінки земельної ділянки	2 619	4 714
Всього	4 491	5 631

6.2. Адміністративні витрати

	2018	2017
Послуги з адміністрування	1 548	1 276
Послуги з управління активами	375	182
Послуги аудиторів	25	17
Послуги зберігача	146	134
Оцінка земельних ділянок	42	43
Комісія від валютних операцій	1	-
Розподіл земельних ділянок	-	45

Послуги нотаріуса	392	30
Послуги брокера	12	3
Податок на землю	768	30
Всього	3 309	1 760

6.3. Інші операційні витрати в т.ч.

	2018	2017
Курсова різниця	174	-
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	5 615	6 797
Всього	5 789	6 797

6.3.1. Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю

	2018	2017
від уцінки акцій	273	-
від уцінки корпоративних права	60	-
від уцінки облігацій внутрішньої державної позики	1 263	2 004
від переоцінки чистої вартості активів недержавного пенсійного фонду	4 019	4 789
від уцінки земельної ділянки	-	4
Всього	5 615	6 797

6.4. Інші фінансові доходи

	2018	2017
Дохід від коштів, розміщених на депозитних банківських рахунках	739	1 122
Дивіденди від акцій	223	-
Дохід від боргових цінних паперів ОВДП	1 343	1 804
Всього	2 305	2 926

6.5. Інші доходи

	2018	2017
Дохід від продажу акцій	-	-
Дохід від продажу облігацій підприємств	-	-
Дохід від продажу земельних ділянок	20 175	2 200
Дохід від продажу облігацій внутрішньої державної позики	6 554	8 217
Всього	26 729	10 417

6.6. Інші витрати

	2018	2017
Собівартість продажу акцій	-	-
Собівартість продажу облігацій підприємств	-	-
Собівартість продажу земельних ділянок	20 175	2 200
Собівартість продажу облігацій внутрішньої державної позики	6 554	8 217
Всього	26 729	10 417

6.7. Активи, що оцінюються за справедливою вартістю

6.7.1. Земельні ділянки

	2018	2017
01 січня	21 521	19 012
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:0001 9,5га	-	9 390
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5006 6,5939га	8 099	-
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5008 7,973га	10 145	-
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:0004 2,6670га	3 277	2 636
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:0005 7,0668га	-	6 986
<i>Придбання:</i>	-	-
	-	-
<i>Дооцінка (Уцінка):</i>	2 619	4 710
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:0001 9,5га	-	746
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:0004 2,6670га	688	641
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:1006 0,4730га	-	-5
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5006 6,5939га	857	1 064
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5007 1,527га	-	71
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5008 7,973га	1 074	1 639
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:0005 7,0668га	-	554
<i>Розподіл:</i>	-	-
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:0001 9,5га	-	-10 136
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5008 7,973га	-	8 507
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5007 1,527га	-	1 629
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:1006 0,4730га	-	505
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5006 6,5939га	-	7 035
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:0005 7,0668га	-	-7 540
<i>Продаж:</i>	20 175	2 200
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5006 6,5939га	8 956	-
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5008 7,973га	11 219	-
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5007 1,527га	-	1 700

обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:1006 0,4730га	-	500
31 грудня	3 965	21 521
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:0004 2,6670га	3 965	3 277
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5008 7,973га	-	10 145
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5006 6,5939га	-	8 099
Всього	3 965	21 521

в т.ч. земельні ділянки призначені для продажу

	2018	2017
31 грудня		18 244,00
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5008 7,973га	-	10 145
обл.Броварський р-н Княжицька сільська рада 3221284000:02:002:5006 6,5939га	-	8 099
Всього	-	0

6.7.2. Корпоративні права

	2018	2017
01 січня	600	600
Корпоративні права ТОВ Фідеміус 10%	600	600
<i>Дооцінка (Уцінка):</i>		
Корпоративні права ТОВ Фідеміус 10%	-60	-
31 грудня	540	600
Корпоративні права ТОВ Фідеміус 10%	540	600
Всього	540	600

6.7.3. Дебіторська заборгованість

	31 грудня 2018	31 грудня 2017
ТОВ "Лев Фінанс" (Договір продажу земельної ділянки) штрафні санкції	1 137	
ТОВ "Лев Фінанс" (Договір продажу земельної ділянки)	15 535	
АТ "Укрексімбанк"	31	20
ПАТ "Ощадбанк"	5	47
ПАТ "Ощадбанк"	48	
ПАБ "АБ Укргазбанк"	38	
ПАБ "АБ Укргазбанк"	11	40
Всього	16 805	107

6.7.4. Права вимоги

	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Права вимоги по депозитному договору	1 078	1 078
Всього	1 078	1 078

6.7.5. Фінансові інвестиції (Інструменти капіталу)

	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Акції АТ "Райффайзен Банк Аваль"	1 267	-
Акції ПАТ "Центренерго"	325	
ОВДП UA4000192660	17	17
ОВДП UA4000198006	7 112	7 322
Всього	8 721	7 339

	Термін погашення	процентна ставка до номіналу	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Акції АТ "Райффайзен Банк Аваль"	-	-	1 267	-
Акції ПАТ "Центренерго"	-	-	325	-
ОВДП UA4000195580	04.09.19	15,75%	-	-
ОВДП UA4000192660	23.01.19	14,67%	17	17
ОВДП UA4000198006	10.06.20	15,59%	7 112	7 322
Всього цінні папери			8 721	7 339

6.12.Грошові кошти та їх еквіваленти

	31 грудня 2018	31 грудня 2017	Термін погашення
ПАБ "АБ Укргазбанк"	791	3 694	01.02.19
ПАБ "АБ Укргазбанк"	2 835		12.09.19
АТ "Укрексімбанк"	2 412	1 919	14.01.19
ПАТ "Ощадбанк"	532	3 400	14.01.19
ПАТ "Ощадбанк"	2 860	-	22.08.19
ПАБ "АБ Укргазбанк"	8	6	-
Всього	9 438	9 019	

6.13.Поточна кредиторська заборгованість

	2018	2017
Послуги з адміністрування	132	122
Послуги з управління активами	33	17
Послуги з незалежної оцінки		9
Послуги зберігача	12	12
Всього	177	160

6.14.Інші поточні зобов'язання

	31 грудня 2018	31 грудня 2017
частка в статутному капіталі ТОВ "Фідеміус" 10%	-	9
Всього	0	9

6.15. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду

	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Станом на 01.12	39 495	34 366
Надходження пенсійних внесків	1 594	4 213
Пенсійні виплати	4 112	3 872
Переоцінка довгострокових зобов'язань	3 393	4 788
Станом на 31.12	40 370	39 495

7. Розкриття іншої інформації.

Операції з пов'язаними сторонами.

Інформація щодо пов'язаних осіб Фонду наведена в таблиці нижче:

Група	№ запису	Особа
1	2	3
А	Учасники Фонду – фізичні особи. Вкладники Фонду – юридичні особи	
	1	ТОВ «Фідеміус» /39760777/, керівник Макаренко О.І.
Б	Керівник Компанії – фізична особа	
	2	Директор Компанії - Захараш Тетяна Іванівна
	3	Голова Ради Фонду - Брагін Сергій Олександрович
С	Інші	
	4	Компанія - ТОВ «КУА АПФ «Українські фонди»

Протягом 2018 та 2017 років Фонд мав такі операції з пов'язаними сторонами:

	2018		2017	
	Операції з пов'язаними сторонами	Всього	Операції з пов'язаними сторонами	Всього
1	2	3	4	5
Адміністративні витрати (винагорода за управління активами)	375 (С)	3309	182 (С)	1760
Адміністративні витрати (винагорода за адміністрування)	1548 (С)		1276 (С)	
Поточна кредиторська заборгованість	165 (С)	177	139 (С)	160

В грудні 2017 року Фонд придбав частку у статутному капіталі (в розмірі 10%) ТОВ «Фідеміус» /39760777/.

Всі операції між пов'язаними сторонами були проведені на звичайних комерційних умовах

Умовні зобов'язання та невизнані контрактні зобов'язання

ВНПФ «Український пенсійний фонд» не має умовних активів і зобов'язань, а також і невизнаних контрактних зобов'язань.

Судові процеси

Станом на звітну дату ВНПФ «Український пенсійний фонд» не є ні позивачем, ні відповідачем за жодним судовим процесом.

Але є третьою стороною у Справі № 910/20136/163а від 13.01.2017р. за позовом ТОВ «Фрам Ко» до Публічного акціонерного товариства «Банк «Софійський» про визнання припиненим зобов'язання за Кредитним договором № 010/32/005 від 27.03.14р., укладеним між сторонами.

Ризики

Кредитний ризик

ВНПФ «Український пенсійний фонд» усвідомлює, що інвестиційна діяльність пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у мінливому ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних та об'єктивних чинників, вірогідність і напрям впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено кредитний, ринковий та ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, відсотковий та інший ціновий ризик.

Управління ризиками Фондом здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість.

Основним методом оцінки кредитних ризиків Фонду є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання.

Кредитний ризик: підсумкові кількісні дані на 31.12.2018

Актив	31.12.2018 р.	Частка від активів, %	Рейтинги боргових зобов'язань або лістинг акцій	31.12.2017 р.	Частка від активів, %	Рейтинги боргових зобов'язань або лістинг акцій
UA4000192660	16 326	0,04%	Саа1 (агенство (Moody's підтвердило рейтинг боргових зобов'язань України в національній валюті, 21 грудня 2018 р.)	17 060	0,04%	uaBBB- (агенство Standard & Poor's підтвердило рейтинг України за національною шкалою, 10 листопада 2017 року)
UA4000198006	7 112 090	17,54%		7 322 282	18,46%	
РАЗОМ	7 128 416	17,58%		7 339 342	18,50%	
UA4000069603	1 267 251	3,13%	Рейтинг не присвоюється, оскільки це акції, по своїй суті вони не є борговими зобов'язаннями, а є часткою в статутному капіталі підприємств. Акції можуть бути (або не бути) в біржовому списку біржі (лістингові та позалістингові), біржовому реєстрі (тільки лістингові), або взагалі не котируватись на біржі. В нашому випадку акції є в біржовому списку біржі ПФТС, але є позалістинговими.	-	-	-
UA4000079081	324 874	0,80%		-	-	
РАЗОМ	1 592 125	3,93%		-	-	

Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний та відсотковий. Ринковий ризик виникає у зв'язку з

ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. НПФ наражаються на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в акції, облигації та інші фінансові інструменти.

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Аналіз чутливості до іншого цінового ризику здійснювався за фінансовими інструментами, оціненими за 1-м та 2-м рівнем ієрархії справедливої вартості.

Валютний ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

Для мінімізації та контролю за валютними ризиками Фонд контролює частку активів, номінованих в іноземній валюті, у загальному обсягу активів. Оцінка валютних ризиків здійснюється на основі аналізу чутливості.

Визначення порогу чутливості Фонд здійснював на основі статистичних даних НБУ щодо динаміки курсу гривні до іноземних валют, на основі яких була розрахована історична волатильність курсу, що визначається як стандартне відхилення річної дохідності від володіння іноземною валютою за період.

Валютні ризики Фонду виникають у зв'язку з володінням фінансовими інструментами, номінованими в іноземній валюті. Фонд інвестує кошти в банківські депозити в іноземній валюті та може інвестувати в цінні папери, номіновані в доларах США/ євро (наприклад, державні облигації у доларах США/ єврооблигації України). Товариство визначило, що обґрунтовано можливим є коливання валютного курсу на +6,84/-4,11 відсотка.

Чутливі до коливань валютного курсу активи

Активи номіновані в іноземній валюті	31 грудня 2018	31 грудня 2017
Банківські депозити в іноземній валюті	5 695	0
Всього	5 695	0
Частка в активах Товариства, %	14,04%	0,0%

Аналіз чутливості до валютних ризиків проведено на основі історичних даних щодо волатильності курсів іноземних валют.

Валютні ризики

Валюта	Сума	Стандартне відхилення, % (зміни)		Потенційний вплив на активи Товариства	
		Сприятливі зміни (зростання вартості)	Несприятливі зміни (зменшення вартості)		
На 31.12.2018 р.					
Долар США	5 695	6,84%	-4,11%	390	-234
ПАТ "Ощадбанк"	2 860	196	-118	196	-118
ПАТ АБ "УкрГазБанк"	2 834	194	-116	194	-116
Разом	5 695	390	-234	390	-234

Відсотковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. ВВПФ «Український пенсійний фонд» усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись, і це впливатиме на справедливу вартість чистих активів.

Усвідомлюючи значні ризики, пов'язані з коливаннями відсоткових ставок у високо інфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, Фонд контролює частку активів, розміщених у боргових зобов'язаннях у національній валюті з фіксованою відсотковою ставкою.

Він здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. У разі зростання відсоткових ризиків ВВПФ «Український пенсійний фонд» має намір позбуватися боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою. Моніторинг відсоткових

ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів.

Активи, які наражаються на відсоткові ризики

Тип активу	31.12.2018 р	31.12.2017 р
Державні облигації	7 129	8 721
Акції	1 592	
Депозити у банках	9 430	3 735
Разом	16 559	12 456
Частка в активах Фонду, %	44,76%	30,7%

Для оцінки можливих коливань відсоткових ставок ВВПФ «Український пенсійний фонд» використовував історичну волатильність відсоткових ставок за строковими депозитами (до 1 року) за останні п'ять років за оприлюдненою інформацією НБУ.

Можлива зміна справедливої вартості боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою розрахована як різниця між дисконтованими грошовими потоками за чинною ставкою та дисконтованими грошовими потоками у разі зміни відсоткової ставки за кожним фінансовим інструментом.

Відсоткові ризики

Тип активу	Вартість	Середньозважена ставка ринку	Потенційний вплив на чисті активи фонду в разі зміни відсоткової ставки	
			на 31.12.2018 р.	на 31.12.2017 р.
Можливі коливання ринкових ставок	18,53%	17,78%	18,18%	17,19%
Державні облигації у національній валюті (переоцінка ОВДП в сторону зменшення доходності призведе до отримання прибутку і навпаки)	7 128	7 195	31	119
Можливі коливання ринкових ставок	17,64%	12,60%	15,90%	9,50%
Депозити у банках у національній валюті	3 743	3 583	-55	-259
Можливі коливання ринкових ставок	4,75%	1,90%	4,30%	0,40%
Депозити у банках в іноземній валюті	5 695	5 540	-25	-237
Разом	16 566	x	-49	-377
на 31.12.2017 р.				
Можливі коливання ринкових ставок	15,6%	15,8%	25%	10%
Державні облигації у національній валюті	7 339	7 310	-1 210	872
Можливі коливання ринкових ставок	14,4%	11,6%	19,6%	7,0%
Депозити у банках у національній валюті	9 012	8 796	412	-580
Разом	16 351	x	-798	292

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що суб'єкт господарювання матиме труднощі в ході виконання зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу. ВВПФ «Український пенсійний фонд» не наражається на значні ризики ліквідності, оскільки його зобов'язання перед учасниками обмежуються наявними активами.

Для управління ризиком ліквідності Фонду контролюються обсяги ліквідних активів, які можуть бути конвертовані у грошові кошти упродовж п'ятнадцяти днів.

Аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення

	31.12.2018		31.12.2017	
	менше ніж 15 днів	більше ніж 15 днів	менше ніж 15 днів	більше ніж 15 днів
Об'єкти нерухомого майна	-	3965	-	21521
Інші інвестиції	-	540	-	600
Грошові кошти	8	-	6	-
Депозити	732	8698	1282	7731
Фінансові інвестиції	-	8721	-	7339
Дебіторська заборгованість	64	17819	44	1141
Усього активів	804	39743	1332	38332
Поточні зобов'язання за послуги	177	-	169	-
Розрив (активи мінус зобов'язання)	627	39 743	1163	38 332

8. Події після звітної дати

Відповідно до засад, визначених МСБО 10 щодо подій після дати балансу, події що потребують коригування активів та зобов'язань, розкриття інформації у даних Примітках у Фонді відсутні.

Генеральний директор

Захараш Т.І

Головний бухгалтер

Гончар М.П.

